

The Abraham & Millie Arbesfeld
Kollel Yom Rishon

Sunday Morning Learning Programs for Men & Women

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG

**Judaism's Encounter
with Other Cultures:**

In Honor of the 25th Yahrzeit of
Rabbi Dr. Leo Jung z"l

*Conflicts Between
Torah Law and
Secular Law*

Generously Sponsored by Robyn and Shukie Grossman and Family

Rabbi Yona Reiss
Max and Marion Grill Dean, RIETS
כה' כסלו תשע"ג • December 9, 2012

I) Effect of Secular Law Upon Torah Law

1. תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף קיג עמוד ב
גופא, אמר שמואל: דינא דמלכותא דינא. אמר רבא: תדע, דקטלי דיקלי וגשרי גישרי ועברינן עליהו.

2. רשב"ם מסכת בבא בתרא דף נד עמוד ב
והאמר שמואל דינא דמלכותא דינא - כל מסים וארנוניות ומנהגות של משפטי מלכים שרגילים להנהיג במלכותם דינא הוא שכל בני המלכות מקבלים עליהם מרצונם חוקי המלך ומשפטיו והלכך דין גמור הוא ואין למחזיק בממון חבירו ע"פ חוק המלך הנהוג בעיר משום גזל.

3. שו"ת הרשב"א חלק ו סימן רנד
. . . אבל לתלמוד מזה לילך בדרכי הגויים ומשפטיהם ח"ו לעם קדוש לנהוג ככה. וכ"ש אם עתה יוסיפו לחטא לעקור נחלת האב על הבנים וסומך על משענת קנה הרצוץ הזה ועושה אלה מפיל חומות התורה ועוקר שרש וענף והתורה מידו תבקש ומרבה הונו בזה בפועל כפיו נוקש ואומר אני שכל הסומך בזה לומר שמתור משום דינא דמלכותא טועה וגזלן הוא וגזלה ישיב. וחס ליה דאפי' גזלה ישיב רשע מיקרי כדאיתא בפ' הכונס (דף ס' ע"ב). ואם נאמר כן בטלה ירושת בנו הבכור דכל הנחלות ותירש הבת עם הבנים. ובכלל עוקר כל דיני התורה השלמה ומה לנו לספרי הקודש המקודשים שחברו לנו רבי ואחריו רבינא ורב אשי ילמדו את בניהם דיני הגויים ויבנו להם במות טלואות בבית מדרסי הגויים חלילה לא תהיה כזאת בישראל ח"ו שמא תחגור התורה עליה שק. וכן אינו דין אלא במה שיש לו למלך תועלת כאותה שאמרו בפ' הגזול בתרא (ד' קי"ג ע"ב) אמר שמואל דינא דמלכותא דינא תדע דקטלי דיקלי וגשרי גשרי ועברי' עליהו. וא"נ במה שישראל עושה עם ישראל חבירו מדעת עצמו .. אע"פ שמצד דיני המלך אינו מועיל כיון שבמתנה אין בו תועלת למלך כיון שזה מדעתו עשה מתנתו בערכאות הרי קבל עליו לילך בזה בדיני המלכות שאמר שכל שטר שיעלה בערכאות שיועיל ויקנה. ובדבר שבממון יכול לשעבד עצמו וליתן משלו שלא מן הדין כמ"ש מתנה ש"ח להיות כשואל ..

4. שו"ת תשב"ץ חלק א סימן קנח ד"ה עוד יש
. ויש מקום עיון שאפילו תמצא לומר דדינא דמלכ' דינא הוא בהכי מ"מ א"א לומר כן בכל ענין דמילתא פשיט' היא שבכל דבר שיש בו איסור א"א לומר דינא דמלכות' דינא להתירו דבענין ממון הוא דאמרי' הכי כדאמרי' לעיל אבל דבר שיש בו איסור זה לא אמרו אדם מעולם.

5. שו"ת אגרות משה חושן משפט ח"ב סימן סב
הנה בעצם דינא דמלכותא הא פליגי רבותינו הראשונים והובא גם ברמ"א /חו"מ/ סימן שס"ט סעי' ח'. ופסק הרמ"א שם דאמרינן בכל דבר דינא דמלכותא דינא, ומש"כ הרמ"א בסוף סעי' י"א שם דלא אמרינן דדינא דמלכותא דינא אלא בדבר שיש בו הנאה למלך או שהוא לתקנת בני המדינה, עיין בסמ"ע ס"ק כ"א שאין כוונת הרמ"א בסעי' ח' בכל דבר ממש הוא דחוק ולא משמע כן בד"מ (ופלא שהסמ"ע אדרבה מוכיח מהד"מ וצ"ע). אבל נראה דודאי אף להסוברין דד"מ בכל דבר היינו מה שנקבע מדד"מ בדיני קנינים ותשלומי הלואות מהנכסים שהוא חסרון להמלכות שיהיה חלוקי דינים בין אינשי לאינשי שמזה אפשר לבא לידי קנאה ותחרות ומריבות ואף שלא שייך זה לכאורה אלא בדיני שופטי המלך והמדינה מ"מ אולי יחוש המלך גם לזה שלא יהיו שופטים אחרים דנין באופן אחר שג"כ אפשר יבא לערער על דיני המלכות, אבל בענינים שלא שייך זה כגון בירושת הבת עם הבן שאין זה ענין מדיני כל כך דהרבה אינשי מורישים כרצונם וכן בנזקי בהמה שהתורה חייבה שאף אם הם פטרי לא שייך זה לדד"מ וכן חיובי שומרין ודיני שכנים ושלוחים ליכא בזה דד"מ דינא, וכן בדינים שבין איש לאשתו שג"כ אינו ענין מדיני ויכולה כל משפחה להתנהג כרצונה שלא שייך זה למלך ולא לתקנת בני המדינה. וזהו כוונת הרמ"א ס"ס י"א לפרש הכל דבר שבסעי' ח'.

Confidentiality and Rabbinic Counseling (Broyde, Diament and Reiss) (6

Jews to follow the law of the land) invariably comes to mind. The halakhic parameters of the concept of *Dina De'Malkhuta Dina* are extremely complex and beyond the scope of this memorandum. However, suffice to say that the concept of *Dina De'Malkhuta Dina* is mainly directed towards the sphere of taxation and certain other monetary matters (such as landlord-tenant regulations or certain creditor-debtor regulations aimed for the betterment of society, but is not applicable when the secular law runs directly contrary to the exercise of a religious obligation. Thus, to the extent that the halakha mandates disclosure of information, then disclosure is obligatory even if it will result in an inevitable violation of secular law. The discomfort heaved upon Rabbis due to the entanglement of secular law requirements with the dictates of halakha only serves to underscore the necessity for a more conscientious application of the free exercise clause of the U.S. constitution by the secular courts.

(Source: www.jlaw.com; footnotes omitted)

II) Effect of Torah Law Upon Secular Law

7. תלמוד בבלי מסכת חולין דף צב עמוד א

והיינו דכתיב (זכריה י"א) ואומר אליהם אם טוב בעיניכם הבו שכרי ואם לא חדלו וישקלו את שכרי שלשים כסף. רבי יהודה אומר: אלו שלשים צדיקי אומות העולם, שאומות העולם מתקיימים עליהם, עולא אומר: אלו שלשים מצות שקבלו עליהם בני נח, ואין מקיימין אלא שלשה: אחת שאין כותבין כתובה לזכרים, ואחת - שאין שוקלין בשר המת במקולין, ואחת - שמכבדין את התורה.

8. ויקרא רבה (וילנא) פרשה ו ד"ה ה' ר' פנחס

אם לא יגיד ונשא עונו, אם לא תגידו אלהותי לאומות העולם הרי אני פורע מכם

9. רמב"ם הלכות מלכים פרק י הלכה יא

חייבין בית דין של ישראל לעשות שופטים לאלו הגרים התושבים, לדון להן על פי המשפטים אלו, כדי שלא ישחת העולם, אם ראו בית דין שיעמידו שופטיהם מהן מעמידין, ואם ראו שיעמידו להן מישראל מעמידין.

Roe v. Wade, U.S. Supreme Court, 1973 (10

...It should be sufficient to note briefly the wide divergence of thinking on this most sensitive and difficult question. There has always been strong support for the view that life does not begin until live birth. This was the belief of the Stoics. [56](#) It appears to be the predominant, though not the unanimous, attitude of the Jewish faith. (Lader 97-99; D. Feldman, Birth Control in Jewish Law 251-294 (1968). For a stricter view, see I. Jakobovits, Jewish Views on Abortion, in Abortion and the Law 124 (D. Smith ed. 1967).